

від голоду також загинуло чимало людей, голод був актом геноциду, оскільки він був навмисне спрямований проти української нації як такої. Судом визнана оцінка загибелі 3,941 млн у сільській місцевості на території Української СРР та Кубані, переважну більшість населення якої становили українці, та екпертно визнається 6,122 млн втрат ненародженими.

Голокост (1933–1945) був систематичним, спонсорованим державою переслідуванням і вбивством шести мільйонів європейських євреїв режимом нацистської Німеччини та його союзників і колабораціоністів. Епоха Голокосту почалася в січні 1933 року, коли до влади в Німеччині прийшли Адольф Гітлер і нацистська партія. Він закінчився в травні 1945 року.

Геноцид українців-У квітні 2022 року з'явилися моторошні знімки з деокупованих населених пунктів Київської області з ознаками геноциду.[21] 14 квітня 2022 року Верховна Рада України прийняла Постанову про Заяву ВРУ «Про вчинення РФ геноциду в Україні», визнавши дії, вчинені РФ під час останньої фази збройної агресії РФ проти України, яка розпочалася 24 лютого 2022 року, геноцидом українського народу. Вказується, що акти геноциду в діях Росії проявляються, зокрема, у вчиненні масових звірств в містах Буча, Бородянка, Гостомель, Ірпінь та інших.

27 квітня 2023 року ПАРЄ визнала депортацію та насильницьке переміщення українських дітей на територію Російської Федерації, як такими, що мають ознаки геноциду. І хоч західні партнери не хочуть визнавати дії росії -геноцидом - ми всі знаємо, що це він і є.

Мальцев Кирило Вікторович
Науковий керівник – канд. юрид. наук, доц. Ковач О.В.
Державний біотехнологічний університет

БІОМЕДИЧНІ ПРАВА ЛЮДИНИ В ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

В умовах глобалізації питання розвитку біомедицини і прав людини носять міжгалузевий характер дослідження. Глобалізація змінює суспільні взаємовідносини у світовому масштабі й впливає на розвиток науково-технічного прогресу. Науковці демонструють сучасні можливості трансплантології, репродуктивних технологій, генної інженерії тощо. Технологічний розвиток з одного боку – покращує життя людини, а з іншого – ставить на порядок денний широке коло загроз, що постають перед людиною, а саме встановлення меж технологічного втручання й питання правового забезпечення сучасних технологій. Швидкоплинність суспільних перетворень вимагає пошуку механізмів забезпечення сучасних результатів досліджень на національному й міжнародному рівнях.

Науково-теоретичною основою дослідження стали напрацювання таких українських учених-правознавців, які у своїх працях торкалися різнопланових

аспектів дослідження означеної проблематики, як С. В. Бобровнік, О.Г. Варич, О.Р. Дашковська, Д.В. Лук'янов, С.Г. Стеценко, О.О. Уварова та інші.

Виникнення четвертого покоління прав людини ототожнюється з науково-технічною революцією в галузі медицини, техніки, комп'ютерних технологій тощо. Постійний розвиток прав людини є логічним процесом, а необхідність правового визнання форм вияву свободи людини є гарантією правомірності дій суб'єкта. Четверте покоління прав людини характеризується здатністю людини незалежно й альтернативно обирати такий варіант поведінки, що ґрунтується на автономії волі людини, в межах єдиного правового поля, релігійних норм й норм моралі. До переліку новітніх прав людини належать такі права, як: право на евтаназію, право на трансплантацію органів, право на клонування, право на штучне запліднення, право жити вільною від дитини сім'єю, право на використання віртуальної реальності, право доступу до Інтернету тощо.

Найбільш серйозні правові проблеми в галузі біомедицини виявили себе в ХХ-ХХІ ст. Проведення біомедичних досліджень за участю людини є небезпечними для їх фізичного та психічного здоров'я. Раніше вони проводилися в набагато менших масштабах і не торкалися глобальних сторін життя людини, що зачіпають зараз (клонування, генетика, трансплантологія). Проблеми правового регулювання експериментальної медицини є актуальними і для України. Так, наприклад, починаючи з 2015 року, щорічно, реєструється понад 7 тисяч скарг громадян України, що стали жертвами незаконного проведення медичних експериментів. За інфографікою ГО «Всеукраїнська Рада захисту прав і безпеки пацієнтів» зафіксовані непоодинокі випадки закінчення таких експериментів смертю, що настала через порушення методики їх проведення, недотримання процедури відпрацювання ризиків та отримання інформованої згоди.

Проте, розвиток сучасних технологій в галузі медицини неможливий без експерименту, як методу наукового пізнання. За допомогою експериментів здійснюється пошук оптимальних й ефективних шляхів діагностики і лікування різних видів захворювань людини. Відмова від його використання створює несприятливі умови за яких порушується загальносуспільне право на охорону здоров'я. Проведення медичних досліджень за участі людини носить дуальний характер: з одного боку стимулює розвиток і прогрес, а з іншого – несе потенційну загрозу і порушує права людини на особисту недоторканність, свободу, автономію, повагу честі й гідності та ін.

З урахуванням наведеного з'явилися підстави зробити висновок, що в умовах глобалізації і стрімкого розвитку технологій сучасна медицина не може повноцінно розвиватись без пошуку нових засобів діагностики, профілактики й лікування, що нерозривно пов'язано із залученням людини до проведення медичних досліджень. Отже, детальне й чітке врегулювання процедури проведення біомедичних досліджень за участю людини в якості їх об'єкта й забезпечення ефективного захисту прав пацієнтів на законодавчому рівні є нагальною потребою, адже право людини на отримання якісної медичної

допомоги базується на необхідності розвитку і пошуку нових засобів лікування і профілактики захворювань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біомедичні права людини: досвід країн Європи: монографія / Сергій Петрович Козодаєв, Мирослава Володимирівна Громовчук ; ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т» (Україна), Ін-т професійного розвитку (Словаччина), Асоціація між-народного освітнього та наукового співробітництва (Україна); уклад. Дмитро Миколайович Белов. — Ін-т професійного розвитку, РІК-У, 2021.

Мисник Денис Олексійович
Науковий керівник – ст. викл. Півненко Л.В.
Державний біотехнологічний університет

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА ЖИТТЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

24 лютого 2022 року війна увірвалася в життя українців, одночасно змінивши пріоритети, плани, цілі та саме буття. Повномасштабна неспровокована воєнна агресія російської федерації проти України викликала безпрецедентну ситуацію щодо кількості воєнних злочинів та злочинів проти людяності, які порушують великий спектр прав і свобод людини та громадянина, що закріплені у Конституції України та міжнародних договорах. Серед масових порушень прав людини, найнезахищенішим виявилось право на життя.

У науковій доктрині право людини на життя розглядається як основоположне (фундаментальне), невід’ємне право кожної фізичної особи (громадянина, іноземця, особи без громадянства, біженця та інших), яке належить до громадянських (особистих) прав у системі прав і свобод людини й громадянина.[1, с. 49]

Право на життя — закріплене нормами багатьох міжнародно-правових документів про права людини як на універсальному, так і регіональному рівнях. Всі каталоги прав людини, що наведені в базових міжнародно-правових актах, починаються з права на життя, яке, безперечно, є найбільш очевидним та загальним правом людини.

Стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. проголошує, що право кожного на життя охороняється законом. [2]. Право на життя закріплене і статтею 3 Загальної декларації прав людини: “Кожна людина має право на життя, на свободу і на особисту недоторканність”. [3] Ширше поняття права на життя визначене у Міжнародному пакті про громадянські та політичні права 1966 р. У статті 6 вказано, що право на життя є невід’ємним правом кожної людини. Це право охороняється законом. Ніхто не може бути свавільно позбавлений життя. [4]